

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHỮA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Giáo lý căn bản - 8

[22/01/2024 - 07:15 – anhlibrary]

Thưa Đại Chúng, chúng ta ôn lại một tí bài cũ trước khi học bài mới, tức là cái thành tố, hay là cái cấu tố hay chất liệu tạo nên vũ trụ này nó gồm có 2 phần: đó là phần tâm và phần vật tức là phần danh và phần sắc. cái từ của triết học hiện tại là tâm và vật, thì hai cái này nó là hai cái cấu tố, thành tố, chất liệu căn bản để làm nên vũ trụ trong đó gồm có chúng sinh và cái ngoài chúng sinh thì cái cấu tố hay cái chất liệu đó gồm có hai phần: phần danh và sắc. Phần sắc chúng ta sẽ học sau, chúng ta chỉ nhắc sơ qua thôi. Sắc đây tức là những chất liệu căn bản làm ra vô số thứ trong cuộc đời này mà mình gọi là vật chất, đương nhiên có những thứ vật chất căn bản và vật chất tối có nghĩa là có những thứ từ ánh sáng, âm thanh, hình ảnh mà mắt thường không có thấy được, miễn là tự thân nó có những thuộc tính không thuộc về tâm linh, không thuộc về tinh thần thì mình gọi đó vật chất. Đó là định nghĩa căn bản về sắc pháp và cái chính không phải cái chính mà là cái trước hết ở đây chúng ta bắt đầu học về cái cấu tố đầu tiên của vũ trụ là phần tâm, thì tâm ở đây nó gồm có các trường hợp sau, đó là đã là tâm thì nó là tâm thiện hay là tâm ác, chính hai cái thiện ác này nó mới cấu tạo nên vũ trụ. Đương nhiên, đương nhiên là có tâm thiện, tâm bất thiện và nó có cái tâm thứ ba nữa là tâm trung tính còn gọi là tâm duy tác, có, có tâm duy tác, tâm này có để làm việc thôi chứ tự thân nó không phải thiện, không phải ác mà cái đó đào sâu vô mệt lắm, cho nên bây giờ trước mắt mình chỉ học cái gì nó thiết thân nó gần gũi mình thôi, thì hai cái chất liệu làm nên cái gọi tâm thức chúng sinh nó gồm có hai công thức sau đây:

Công thức một: là công thức tạo nên tâm bất thiện hoặc tâm ác, tâm xấu.

Công thức hai: là những chất liệu và cái quy trình làm nên cái tâm thiện, tâm lành, tâm tốt, thì hai công thức đó nó như thế này, nó có điểm giống nhau là trước hết là tâm ở đây mình kể là một, mình để số 1 trước, tâm đây chỉ là biết cảnh thôi, tâm, rồi nó cộng với 13 tâm sở trung tính, 13 tâm sở này nó là những cái thành tố bắt buộc phải có để làm nên cái gọi là khả năng nhận thức đối tượng chưa biết thiện, ác, chưa biết thiện ác, phàm thánh, dục thiên, chuyện đầu tiên là để nhận thức đối tượng là phải là cái biết cộng với 13 tâm sở hay là 13 thuộc tính, thành tố tâm lý trung tính không thiện ác, thì 13 cái tâm sở, 13 cái thành tố đó nó gồm có 6 cái biến hành và 7 cái biệt cảnh. Phải nói tên chứ không thôi bà con dò vô sách dò không có ra. Biến hành đây có nghĩa là trong mọi tình huống bắt buộc là phải có 6 tâm sở này. Còn cái biệt cảnh là đôi khi phải rút bớt nó ra, lúc có, lúc không, và 6 và 7 cộng lại thành ra 13. 13 này có tên tiếng phạn là aññasamāna thì nó có nghĩa là tợ tha, aññā là khác, samāna là giống, phổ cập có nghĩa là 13 tâm sở này khi nó đi với các tâm sở xấu, các tâm sở tiêu cực thì nó làm nên tâm ác, còn 13 tâm sở này khi nó đi với 25 tâm sở tích cực thì nó làm nên tâm thiện thì bây giờ trước hết mình học 13 trước cái đã, rồi mấy buổi học sau mình mới học tiếp là 13 cộng 14 ra tâm xấu, 13 cộng 25 nó ra tâm tốt. Thật ra mà nói cái lớp này nè chúng tôi hướng dẫn các vị tham khảo, nghiên cứu đọc sách chứ tôi không có làm cái chuyện hướng dẫn A, B, C là không, không có chuyện đó. Bởi vì hôm nay chúng ta đã có internet rồi các vị có thể vào tham dự rất nhiều và rất nhiều các lớp học kiểu hướng dẫn A, B, C cho người sơ cơ và những điều đó đôi khi nó làm mất thì giờ chúng ta bởi vì chúng tôi chỉ giúp cho các vị cái gì mà các vị không có tự làm được, như hôm đó tôi có nói. Tôi về Việt Nam hoặc tôi đi ở những nơi khác như Mỹ, Úc, hay là Châu Âu, tôi có nhận ra một điều đáng buồn, đó là tất cả chứ không phải hầu như, tất cả phật tử mình là thích lang thang trên cánh đồng chánh pháp, thích lang thang trên khu rừng tu học nhưng mà tất cả đều là ngủ lều thôi, lều có nghĩa là chiều tối sương xuống là bung lên chun rào đó và sáng xếp lại rồi đi lang thang, mưa to gió lớn là ôm nhau khóc, bởi vì lều mà, và nói tới lều thì phải kể cho bà con nghe cái chuyện này. Nó chính là cái chân dung, nó là cái nhan sắc, nó là cái diện mạo của phật tử Việt Nam, cái tội ngủ lều. Có hai cái anh đó đi cắm trại ngủ lều, rồi nửa khuya, thì một anh tên là Tèo, một anh tên là Tí. Anh Tèo nửa đêm ảnh khều anh Tí, lúc đó đang ngáy, đang ngủ say thì anh Tèo ảnh khều anh Tí ảnh hỏi chứ ê có thấy cái gì không? thì anh Tí ảnh đang ngủ say, ảnh mở mắt ra ảnh liếc, dụi dụi mắt thấy

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

gì đâu. Nhìn kỹ lại coi? ảnh nói thì trời đầy sao, thì trời sao có nghĩa là trời trong, mà trời trong có nghĩa là ngày mai nắng đẹp, mà chuyện đó có gì đâu, ngủ tiếp. Không, nhìn kỹ lại coi, nhìn kỹ coi có gì đặc biệt không? thì anh chàng kia ảnh nhìn thì trời trong, thì nhiều sao, không có mây, anh chàng kia hỏi rồi cái gì nữa? suy nghĩ một hồi, rồi thì đêm nay không có mưa, rồi sao nữa? nghĩ hồi rồi nói thì đêm nay và ngày mai tụi mình có một cuộc cắm trại tuyệt vời. Thì anh Tèo nói không, ngó kỹ lại coi, thì cuối cùng anh chàng kia nói không, tao đâu có thấy gì đâu, thì thằng Tèo nó nói cái lều của mình bị mất rồi, cái lều bị mất rồi, thì ở đây tôi cũng nói luôn: lều có hai loại, một loại nó là bung nó ra nó chỉ chụp ở trên, ở trên chụp xuống, còn ở dưới thì coi như mình tiếp đất là trực tiếp luôn, mình phải trải cái gì thêm. Còn một loại lều thứ hai là mình chun vô cái lều đó thì cái lều có cả cái phần che và có cả phần lót ở dưới nữa. Cái lều này nếu mình còn nằm trong đó thì nó không có mất, nhưng lều loại một là mất đó, lều loại một nó chỉ có phần che ở trên thôi, còn phần dưới mình phải trải, mình nằm riêng, đây thì hai anh này xài loại lều một cho nên phần lều ở trên nó bị mất, ảnh, không biết, thì mình không cần biết ai trộm hoặc là gió cuốn không cần biết, cái quan trọng nhất là cái lều đó mất, cái tội ngủ lều, lều nó tạm như vậy đó, tạm lắm, mình thấy câu chuyện đó sâu lắm, sâu hai mặt:

mặt thứ nhất: mình học đạo nhiều lắm là mình có cái nhìn hơi hợt của anh chàng kia thôi đó chỉ thấy trời, trăng, hoa lá nhưng mà quên cái thực tại ngay trước mắt, cái lều mất không hay, mà chỉ biết trời nhiều sao và hứa hẹn một ngày mai rất đẹp, một ngày cắm trại tuyệt vời, ảnh toàn nghĩ chuyện xa vời, chuyện trước mắt là tối nay ngủ không có lều che nè, đây thì đó là cái tội ngủ lều nó như vậy đó quý vị. Thì tôi nhìn tôi thấy phật tử mình lang thang trên cánh đồng chánh pháp nhưng mà ngủ lều không hà, rồi mưa to gió lớn thì sao? Cái chuyện mà chúng tôi nhận lời các vị trong nước để mà mở cái lớp này nè là nhằm mục đích cho bà con có nhà cửa đàng hoàng, nhưng mà chuyện đầu tiên không thể một ngày một buổi mà chúng ta có ngay một cái nhà chắc chắn, vững chãi và hoành tráng được, cho nên trước mắt chúng tôi chỉ dựng cho quý vị một cái chòi thôi, chòi có nghĩa là có mấy cái cột chôn đất đàng hoàng, có mái che, có mái, có vách, có cột, có mấy cây cột, nếu mà chòi hai mái thì có 6 cây cột, hai cây cao nhất và 4 cây bằng nhau tạo thành hai mái cho cái chòi. Thì sau cái lớp này thì bà con trên nền tảng của cái chòi đó bà con mới thay từ từ, từ cây cột tre mình thay bằng cây cột gỗ tạp, từ gỗ tạp mình mới nối cái chòi ra thành cái nhà nhỏ, rồi mình sử dụng những cái gỗ quý hoặc cột bê tông, rồi từ mái lá, mái tranh mình nâng nó lên thành mái tôn hoặc mái ngói, cái vách thì buổi đầu chòi của vách lá rồi thành vách gỗ, vách tường, vách đá, tùy. Nhưng chuyện đầu tiên các vị phải có cái nền trước như là câu chuyện tôi vẫn thường kể mà nhiều người hiểu lầm chuyện tào lao, mà đối với tôi chuyện đó rất là quan trọng bởi vì câu chuyện hồi nãy tụi lều là nó nói lên cái gì ta? Nói lên hoàn cảnh của người ngủ lều, cái bi kịch của người ngủ lều. Còn cái chuyện thứ hai là chuyện tôi sắp kể đây nó là hành trình tu học của một người phật tử phải học như nhân vật chính trong câu chuyện đó. Đó là vào một buổi chiều muộn ở vùng nông thôn có một anh lính vừa giải ngũ, giả từ binh nghiệp trên đường về quê, đi ngang cái vùng nông thôn đó, đói, lạnh, mệt và buồn ngủ, thì đói lạnh, mệt và buồn ngủ, lính mà quý vị, tiền làm gì có, cái gì cũng không, trong cái đái của ảnh không có gì hết chỉ có một hai món lật vật thì ảnh mới gõ cửa một cái nhà dân xin ngủ nhờ, một bà cụ ra mở cửa, mà xui cho ảnh là bà cụ này cực kỳ bần xỉn, vắt chày ra nước, bả kẹo lấm anh này ảnh gợi ý tới lui mấy lần, ảnh nói đói quá cụ ơi, tối nay gặp được cụ con mừng có chỗ ngủ, con mừng lắm nhưng mà chắc cũng phải kiếm cái gì.. đói quá, bụng sôi khó ngủ, thì bà nói: thì đó, ra ngoài lu múc cái nước uống, cái bụng nó đầy đây là nó ngủ hà, mà ảnh cứ nằm ảnh ôm cái bụng ảnh lăn qua, trở lại, sức lính, sức trai mà làm sao chịu nổi. Cuối cùng ảnh xách cái riu (cái búa) trong ba lô, ảnh đem ra ngoài chỗ cái lu nước ảnh kỳ cọ, ảnh rửa sạch, thiệt là sạch, sạch lắm, sạch bóng, ảnh kỳ cọ cái riu xong ảnh đem vô gặp bà cụ: ảnh nói trong thời gian con đi lính có một lần con làm ơn cho dân bản làng trên vùng cao, vùng sâu, người ta mới tạ ơn cho con một cái búa thần, có cái búa này chỉ chịu cực một chút thôi là có thể không có đói, thì bà lão bà mới hỏi: búa là búa thì làm sao có liên quan đến chuyện đói no, dạ có, có liên quan, bây giờ cụ cho con mượn cái nôi đi, hồi chiều con xin cụ, con tưởng nhà mình có cơm nguội sẵn. Nếu nhà không có cơm nguội thì

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

thôi con mới xài cái búa thần này, cái búa này kẹt lắm con mới xài, xài hoài nó cũng hết linh, thì ảnh mới mượn bà cụ cái nồi, bà cụ thấy lạ lắm, với lại bà nghĩ cho mượn cái nồi có mất gì đâu, bà cụ mới đưa ảnh mượn cái nồi, ảnh để cái riu bên trong, ảnh nói: chết cha quên rồi, ảnh ra ảnh múc lung lung nửa nồi nước ngoài lu, ảnh thả cái riu vô, ảnh mới mượn cái muỗng, cái gì ảnh cũng phải mượn hết, cái bà này bà kẹo lắm, người bà kẹo lắm, ảnh mới bỏ cái riu vô ảnh nấu, ảnh nấu nước một đôi, nước nó hơi sôi tim, ảnh mới lấy cái muỗng ảnh múc nước ảnh nêm, rồi ảnh chấp chấp lưỡi, rồi gặt gù được quá, nhưng cái này mà được chừng nắm gạo nữa thì tuyệt, thì bà cụ, tới đây bà chịu hết nổi rồi, tò mò quá bà mới hốt một nắm gạo đưa ảnh, ảnh nói cái này là sơn hào hải vị chứ không phải là cái đồ trần gian, nhưng mà ăn cái gì phải đúng cái đó, ăn cái gì cũng phải có chút xíu gia vị mới được, bây giờ cụ cho con ít bột nêm nữa thôi, cái này mà thêm bột nêm, hành lá nữa thì tuyệt, bà chịu hết nổi rồi bà mới thò tay lên bếp bà rút cho ảnh hủ bột nêm đưa cho ảnh, xong rồi bà nói hành lá, ngò rí, rau thơm thì ra ngoài hè hái thôi, chứ trong nhà không có sẵn, tôi là nhà quê mà. Thế là ảnh ra ngoài hè ảnh hái một mớ hành lá, ngò rí, rồi tiện tay ảnh móc củ gừng lên gọt vỏ, ảnh xắt mỏng, xắt sợi bỏ vô cái nồi, lúc bấy giờ cái nắm gạo hồi nãy nó cũng đã nhừ rồi, thì bột nêm, rồi ra sau hè hái rau ảnh gặt có cái trứng gà để rơi rớt ảnh lượm đập bỏ vô luôn. Ảnh nói: cụ ơi, đúng ra riu với nước sôi là đủ rồi, nhưng mà cháu muốn mời cụ ăn thì phải có cái này cái kia cho nó lạ miệng, phải giống cái cụ thường ăn thì cụ mới ăn được, chứ lính lác của tụi cháu thì riu với nước sôi là đủ rồi, là đủ rồi, trứng gà, gừng, hành lá, ngò rí rồi bột nêm, xong xuôi hết rồi, bắt đầu ảnh mới rút cái riu ra, ảnh đem rửa thật là kỹ, ảnh rửa mà ảnh tâm mê, ảnh nói cháu giải ngũ gia tài chỉ có nhiều đây về quê sống được rồi, cảm ơn cụ nhiều lắm, bà mới hỏi món này là món gì? Dạ đây là món cháo riu thì các vị biết, anh mới múc ra mời bà cụ một chén còn phần còn lại ảnh ăn hết, bà cụ ăn hết cái chén, bà vô nằm cứ trần trở hoài, bà nghĩ lạ, sống tới cái tuổi này có bao giờ mình nghe nói có món cháo riu, mà thật ra có cái gì lạ vậy ta, sao cái riu mà nấu ăn được. Thật ra đương nhiên chúng tôi kể tới đây chúng tôi cũng không biết làm sao, cái riu đó đương nhiên mình phải tin cái riu đó nó có phép màu rồi, cái riu đó nó có phép màu, mình làm sao mà mình tu mình có cái riu đó là các vị khỏi có lo, về Kalama là mình không có lo gì hết, nhưng mà cái chuyện đó nó có hơi tâm linh, bây giờ mình chỉ kể chuyện đơn giản thôi, mình thấy tu học là cái gì? là mình tích cóp, mình thu gom từng thứ, từng thứ cuối cùng nó ra món cháo riu, ra vậy thôi, tu hành, tu học là gì? là cái hành trình nấu cháo riu, chứ không có gì hết, mình thấy có mối quan hệ nào giữa cái riu đó và tô cháo hay không? thì thích quý vị nói có cũng được, không cũng được, nhưng mà tôi chỉ nói nhỏ một chuyện thôi, không có cái riu đó thì không có nồi cháo đó, các vị phải tự tư duy chỗ này nha, thấy nó là cái riu, cái riu là cái búa, nhưng mà tôi chỉ gợi ý thôi, không có cái riu đó thì không có nồi cháo, tôi kêu cái riu thần kỳ, rất là tâm linh, thần mà sao không tâm linh được. Cho nên thật ra ở đây ba cái vụ tâm sở này là cái riu chứ không có cái gì hết trơn, học giáo lý là học toàn là cái riu thôi. Tôi không có phủ nhận, phỉ báng giáo lý nha, nhưng mà tôi gợi ý một chuyện thế này: hôm nay mình học để lấy đó làm cái nền trong quá trình tư duy thâm thía tiêu hóa giáo lý, thì cái mà các vị có được nó không giống như cái hôm nay quý vị nghe tôi nói, rồi thêm một bước nữa khi các vị thực tập hành trì và cuối cùng khi các vị thể nghiệm và chứng đắc thì lúc bấy giờ nó càng khác nữa, khác là vũ trụ, cái gọi là tâm sở, sắc pháp còn khác nữa nhưng mà nó phải là trên cái nền này. Thí dụ tôi nói không biết bao nhiêu lần cái tấm bản đồ bằng giấy trên đó nó có những con đường, những giếng nước, những khu phố, thấy là thấy vậy thôi, chứ con đường trên đó nó đâu có giống con đường bên ngoài, con đường có đất, có sỏi, có cỏ, này nhà cửa, con đường bên ngoài nó khác con đường trên bản đồ mà đã vậy tấm bản đồ nó có bằng bàn tay mình thôi hà thì làm sao bì được mấy trăm km vuông nhưng mà cứ lấy cái bản đồ bằng bàn tay này nè để tung hoành trên khu vực mấy trăm km vuông đó, thì OK, đừng có chê nó nhỏ xíu rồi bỏ, đừng chê nó là cái riu không có mắc mớ gì nồi cháo rồi liệng, sai, sai, không có cái riu đó đừng hòng có nồi cháo đó, lý do dĩ nhiên tôi đâu có hiểu cái riu đó nó thần kỳ như thế nào, tôi đâu có biết được, nhưng mà tôi chỉ kể cho quý vị nghe để các vị thấy không có cái riu thì không có nồi cháo kia chỉ vậy thôi.[18:47]

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Thì sáng nay chúng ta học tiếp 7 tâm sở tiếp theo của cái nhóm 13 trung tính, 13 thành tố để mà làm nên cái nôi cháo rừ, thì 13 mình học 6 rồi:

- xúc: là trạng thái giáp mặt, tương hội, kết nối, gắp gờ tao phùng giữa các thành tố tâm lý với nhau thì bản thân cái sự giáp mặt, tao phùng, kết nối, gắp gờ ấy nó được gọi là tâm sở xúc, tâm thức phải có sự kết nối, thứ hai:

- thọ là khía cạnh hay yếu tố cảm xúc, cảm giác không thể nào có tâm mà không có thọ, sai, cái thứ ba... à quên, cái này mới sâu, cái này sâu nè mà tôi sợ nói nhiều bà con bị rối rồi bị loãng, cái này tôi ước gì có cái dịp mình học lớp intensive nói cho nó đã cái này, xúc này mà nói trên cái bản chất, đúng, nó là như vậy, nó là sự giáp mặt, sự tao phùng, sự tương hội, chỉ đơn giản vậy thôi. Nhưng mà có một chuyện mà bà con bắt buộc phải biết đó là tại sao cũng hình hài đó, cũng thân phận đó, cũng bối cảnh môi trường không gian đó mà tại sao danh sắc giống nhau mà tại sao có kẻ sống thiện, sống bất thiện, tại sao có kẻ lấy cái xúc của mình làm chuyện này mà tại sao không lấy cái xúc của mình mà làm chuyện khác, nó lớn chuyện lắm nha. Cũng như mình học, mình biết acid là cái gì, mình biết magnesium là cái gì, mình biết calci là cái gì, nhưng mà có một điều mình phải... đó là học lý thuyết cho vui thôi, trong thực tế đời sống mình biết sâu thêm, ăn cái gì để mà bổ sung calci và tại sao có tình huống mình phải uống calci và có trường hợp mình không nên đựng tới calci, tại sao vậy? đó là chuyện khác, giờ mình chỉ học calci, calci là cái gì thôi, chỉ vậy thôi, nhớ. Cái thọ cũng vậy, tùy vào cái tiền nghiệp khuynh hướng tâm lý của mình mà mỗi người có một đời sống cảm giác không giống nhau, đây, nhớ nha, cái này sâu lắm nha, sâu lắm. Thái tử Tất Đạt cũng có 13 tâm sở như mình vậy, cũng xúc, thọ, tưởng, tư, nhất hành, mạng quyền, tác ý y như mình vậy, nhưng mà tại sao, tại sao mà thái tử Tất Đạt 29 tuổi ở một thời điểm gọi là ngon lành nhất của đời sống bỗng nhiên thái tử có những cái nhận thức lạc an hơn mình rồi Ngài bỏ hết Ngài đi, nhớ nha, cho nên cái thọ ở đây chỉ học về theo tính công thức thì học thọ là đời sống cảm giác thôi, chỉ còn nếu mà học sâu mình sẽ thấy rằng tại sao có kẻ họ thích dùng cái xúc của họ để xúc cái này, xúc cái kia không giống người kia, cái thọ cũng vậy, cái tưởng cũng vậy, cái tưởng của Ngài A Nan cũng giống cái tưởng của mình mặc dù chỉ cắt riêng tưởng là cái trạng thái thì giống, nhưng mà mình nói rằng mà 100% đều giống thì không, khía cạnh nào là giống, khía cạnh nào là khác. Tôi ví dụ nha: con dao trong hai nhà bếp nó khác nhau hay giống nhau? Giống nhau chứ, hai con dao cùng một hiệu mà, cùng một kích thước, cùng một trọng lượng, cái gì cũng cùng, cùng một nhãn hiệu luôn, nhưng mà cái vấn đề ở chỗ nó có điểm khác là có một con dao gọi là hung khí, tang vật, nhưng có con dao người ta chỉ gọi nó là đồ làm bếp thôi, à tại sao có trường hợp nó lại bị xem là tang vật, tại sao vậy? cho nên là nhớ hen. Xúc, thọ, tưởng, tư,..

ngày hôm qua tôi đã định nghĩa rồi, tôi không nói nữa... tôi mệt lắm thì đó là 6 cái thành tố bắt buộc phải có để làm nên cái gọi là khả năng nhận thức đối tượng. Nhưng mà chưa, 6 nòn có còn 7 cái tiếp theo nữa, cái đầu tiên là gì? là tầm, tứ, thắng giải, cần, hỷ, dục, rồi. Cái mà gọi là cái tầm ở đây đó, tôi nhắc lại lần nữa, tôi nhắc lại ở đây lần nữa, quý vị có thể thấy rất nhiều định nghĩa khác nhau về tầm nha, chứ còn tôi không hề có cái ý mong đợi, trông chờ, hy vọng bà con phải xem cái định nghĩa của tôi là tuyệt đối, sai, tôi không hề có ý đó, tôi chỉ định nghĩa cho bà con có khái niệm thôi và đương nhiên trong đây, tôi biết, tôi biết trong đây có học trò, đệ tử của các thầy thầy đặc trong đây, như là vừa rồi tôi có... ngẫu nhiên thôi, ngẫu nhiên thôi, tôi có quen một vài khoảng 5, 3 phút từ lâu nay họ có liên lạc với tôi học cái này, hỏi cái kia, có người ở Mỹ, có người ở Châu Âu (ở Đức), có người ở Pháp, có người ở Việt Nam, tôi đâu có biết đâu, tôi đâu có biết, đặc biệt là có những nhân vật ở Việt Nam, miền bắc nữa: Quảng Ninh, Hà Nội, có bữa tôi tình cờ, cách đây mấy ngày thôi nó mới lòi ra một chuyện có nghĩa là những gì mà họ nghe tôi giảng, họ mới đem đối chiếu với sự phụ của họ, như một cô ở Quảng Ninh, cuối cùng cô gửi tôi cái hình rồi cô liên lạc cho tôi biết: cô nghe rất nhiều cái định nghĩa khác nhau về cái giáo lý đó, sau cùng thì cô chốt lại là cô vẫn chọn cái định nghĩa và cái cách nói, cái nhận thức của sự phụ cô, mặc dù lâu nay cô vẫn cho tôi một cái hiểu lầm là cô học tôi, mà không, tham khảo thôi. Cho nên ở đây cũng vậy, tôi chỉ làm cái việc định nghĩa thôi, định nghĩa cho bà con có khái niệm thôi,

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

còn chuyện mà bà con cuối cùng bà con chốt lại bà con theo ai thì cái chuyện đó ngoài tầm kiểm soát. Tầm ở đây là cái gì? là cái trạng thái hướng tìm, lục lạo, lục lọi đối tượng, tại vì mình không có sống lắng tâm, mình không có niệm, không có định và không có tuệ, nha không có niệm, không có định và không có tuệ, mình sống lằng xằng, lít xít cho nên mình không có bao giờ ngờ... chưa kể là không có kiến thức giáo lý cho nên mình không có ngờ là cái gọi là biết, cái gọi là thấy, cái gọi là nhận thức nó phải cùng lúc được thiết lập trên một nền tảng kêu là một, số ít, trên một nền tảng rồi sao nữa? của rất nhiều cái cấu tố, thành tố, yếu tố chi tiết và khía cạnh tâm lý mới làm nên cái biết đó chứ không phải đơn giản đâu. Ở đây bà con không có tin phải không? bây giờ tôi chứng minh cho bà con tin nè: hai con mắt giống nhau y chang, hai con mắt đều to, mình một cặp mắt rồi mấy người kia chung quanh mình, có 100 người ai cũng có một cặp mắt đúng không? nhưng, cái nhưng này mới quan trọng nè, thông qua thể trạng, não trạng, tâm trạng, ba cái trạng này, thể trạng, não trạng, tâm trạng, bối cảnh gia đình, trình độ giáo dục, kinh nghiệm từng trải, những trải nghiệm trong đời sống, rồi bối cảnh gia đình, giàu nghèo trí thức hay bình dân, tất cả những cái đó cộng lại khiến cho chúng ta có một cái nhìn khác nhau về thể lý con mắt, 100 người này đều nhìn cái bông giống nhau hết, để cái bông trước mặt nhìn đi, thì 100 người này nhìn, nhưng mà thông qua cái nền tảng tâm thức cá nhân thì cái nhận thức của mỗi người, cảm giác mỗi người khi nhìn cái hoa khác nhau nhiều lắm quý vị. Như tôi nhìn cái bông, việc đầu tiên tôi nghĩ đến cái gì? Tôi nghĩ đến bàn Phật, tại vì sao? Bởi vì tôi là thầy chùa, đây, mà trong đám tăng ni, tăng ni mà đứng bên cạnh tôi, họ nhìn cái hoa, tôi, thì tôi nghĩ đến cái chánh điện, nhưng mà trong đó có một vị sư đứng kế bên tôi ông lại nghĩ đến cái gì ta? Nghĩ đến cái phòng thiền, chết vậy đó, bị vì trong phòng thiền hay chung hoa, rồi có một người họ nhìn cái hoa đó họ nghĩ đến cái phòng ký linh, hiện nay kêu là phòng vong. Có nhiều người họ vô chùa, cái công việc mà làm thường nhật của họ là họ loay hoay trong cái phòng vong, trong phòng ký linh, họ nhìn những cái hoa cái ấn tượng đầu tiên họ nghĩ đến phòng vong, chết cha sáng nay chưa có dọn, ây da, cuối tuần này gia đình họ lên họ cúng mà mình chưa có dọn, bây giờ chiều nay xong cái buổi họp mặt này mình phải về mình dọn, thí dụ như vậy. Cho nên chỉ nhìn cái hoa thì giống nhau, nhưng mà đằng sau cái đó nó rất là nhiều thứ, nó làm nên cái khác biệt của chúng ta khi mà nhìn cái hoa. Ở đây cũng vậy cái tầm, tứ, lục, mấy cái thành tố tâm lý này nè tại sao mình không thấy nó, tại vì mình cứ lo sống lằng xằng, mình không có ngờ ngay trong cái thấy của mình, như hồi nãy tôi nói, thấy cái hoa mà nó có quá nhiều thành tố tâm lý, thì ở đây cũng vậy, những cái thành tố tâm lý ở đây gồm có tầm, tứ, thắng giải, cái này mình không có nghĩ là nó có, nhưng mà có học giáo lý mới biết không có đơn giản đâu, chứ không phải mình nói thấy có nghĩa là thấy là giống nhau, NO, cái nền tảng trong đó có rất là nhiều thứ, bằng chứng là mình thấy khi mà con mắt mình nhìn mà cái đầu mình nghĩ qua chuyện khác là mình đã không thấy, con mắt mình nhìn rõ ràng ấy, nhìn mà không thấy, to see chứ không có to look, nhớ há to see chứ không có to look, nhớ cái đó. Cho nên, ở đây quan trọng nhất, quan trọng nhất là học để biết ờ thì ra cái gọi là con người, con thú, phàm, thánh, tiên, nhân, buồn, vui, thiện, ác, mắt, tai, mũi, lưỡi, mình kể từng thứ ra nhưng không đúng, trong đó không có cái thứ nào là một hết, không có cái thứ nào nó là một thứ duy nhất hết mà nó đều là một khối tổng hợp, trong niềm vui, nỗi buồn, trong thấy, trong nghe của mình ấy có nhiều yếu tố tâm lý, một trong những yếu tố đó là tầm, là cái trạng thái hướng tìm, hướng tìm đối tượng. Còn tứ ở đây một cái định nghĩa gọn gàng nhất đó là quan sát. Các Ngài cho ví dụ tầm nó giống như cái động thái bay tới từ xa của con ong, còn tứ là cái động thái vờn quanh, lượn lờ của con ong, thì cái vờn quanh, lượn lờ đó nó là tứ, còn cái động thái mà từ xa nhắm tới đó là tầm, tứ. Thắng giải là gì? là sự xác định. Tại sao không phải là A, không phải là B mà lại là C, cái trạng thái xác định đó được gọi là Adhimokkha gọi là thắng giải, dứt khoát, chữ thắng giải này là dịch theo tàu, tại sao có cái chữ thắng giải, cái chữ này nó trót quớt hà, họ dịch sát, cái chuyện này tôi nói một tỷ lần rồi, cho nên ở đây tôi một tôi không thèm nói. Tại sao có những chữ dịch nghe rất là kỳ, tại vì trong chỗ dịch trường, chỗ dịch kinh, các vị đó thống nhất với nhau để cho đỡ mất thời gian, thì một chữ như vậy nó có nhiều nghĩa, thì họ lựa cái nghĩa nào mà phổ cập nhất, nổi bật nhất, họ lấy cái nghĩa đó, họ làm nghĩa chuẩn, cứ vậy dịch cho nó lẹ. Ví

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

dụ như chữ Adhimokkha thì Adhi có nghĩa là nỗ lực họ dịch là thắng, còn mokkha đây có nghĩa là vượt thoát họ dịch là giải, giải thoát, giải cứu. Chứ thật ra thì dịch như vậy là ôm chữ, chứ bản thân người Ấn Độ khi mà... người Ấn Độ họ thấy họ hiểu thắng là gì, giải là gì thì người Ấn Độ họ chỉ có nước là cười rớt răng, rồi cái người biết tiếng phạn mà họ nhìn họ thấy, họ biết cả Adhi là gì, mokkha là gì rồi họ thấy mình dịch thành ra chữ thắng giải họ cười rớt răng. Nhưng mà nó kẹt một chỗ là ở dịch trường các dịch giả họ phải như vậy đó để dịch cho nó lẹ. Adhimokkha có nghĩa là definition nó là sự dứt khoát, khẳng định, tại sao cái này không phải cái kia tôi thí dụ tôi cho quý vị một cái ví dụ nữa Adhimokkha này nó còn căn, còn một ngữ căn cái chữ đó là Adhimokkha, còn cái kia là [...] cùng căn Muc nghĩa là giải thoát. Adhimokkha có nghĩa là sự dứt khoát, sự khẳng định, tại sao không A, không B mà nó là C là vậy đó, rồi. Tôi cho quý vị một cái ví dụ đó là ở trong những cái pháp đặc thù, những cái khả năng đặc thù của một vị bồ tát bất thối, có nghĩa là chắc chắn thành phật đó nha, chắc chắn sẽ được thành Phật vị này có một khả năng mà chúng sanh khác không được đó là [...] có nghĩa là sao? gọi là khả năng chọn chết theo ý muốn, cái khả năng chọn tuổi chết theo ý muốn, khẳng định, xác quyết, có nghĩa là ví dụ như trong kinh nói tuổi thọ của cái cõi đó phải là 1000 tuổi, vị này thấy ở đó mất thời gian quá, vị này chủ nguyện ta chỉ cần sống thêm một tuổi nữa thôi ta về cõi người thí dụ như vậy ta tiếp tục tu hành thì khả năng đó là [...] có nghĩa là sống chết tùy ý, thì đó là cái bằng chứng kêu là [...] cho thấy rằng chữ này có nghĩa là xác quyết, là khẳng định. Thì là trong cái trạng thái nhận thức đối tượng thì nó có cái chi tiết này, nó có khía cạnh này, thí dụ như khi mình nhìn một cái gì đó mình suy nghĩ về chuyện đó, tại sao mình chọn cái chuyện đó để mà mình suy tư, mình chọn cái hoa đó mình nhìn, mình chọn cái âm thanh đó để mình nghe mà mình không có chú ý đến cái khác, cái đó được gọi là Adhimokkha. Trong một biển âm thanh, một biển ánh sáng, chớp nhoáng hay lao xao thì người ta chỉ lắng nghe đúng cái đó thôi. Thí dụ như tôi biết máy ông thợ giỏi, mình đề cái máy cày, đề cái máy xe hơi lên, ông chỉ nghe cái âm thanh thôi, ông sẽ đoán được cái máy này trong cái cỗ máy này nó có trục trục cái gì hoặc là mình thấy ultrasound, máy ông siêu âm, tôi có từng nghe, từng nghe thử, tôi đã vô phòng mạch thân quen tôi có thử cái đó, tôi để cái ống siêu âm vô tai tôi nghe nó đập tùm lum hết, cái cơ thể mình nó như cái nhà máy, pình pình, ầm ầm, bup bup, nhưng mà bác sĩ trong cái biển âm thanh đó họ nghe họ chú ý đến cái gì? họ chú ý đến cái bùm bùm, ầm ầm, bịch bịch, họ chú ý đến cái gì để họ biết mình đang bị cái gì, họ nhìn màn hình, ồ họ nghe cái đó, hay vậy đó, mình tay ngang, tay mơ mình không biết gì hết, không có được chất lọc, không có chọn lựa ra cái gì để lắng nghe hoặc họ để tay lên họ bắt mạch trên tay mình, mình để lên, mình dốt mình không biết gì hết, mình để lên mình cũng thấy nó đập bình bình nhưng mà họ để lên họ mới để ý những khía cạnh nào, trong kinh nói là tác ý tương [...] có ý nghĩa là tác ý đến cái khía cạnh mà mình cần quan tâm [...].

-Thế nào là vô tướng tâm định, vô tướng tâm định là không có vui trên khía cạnh hữu vi, không có chú ý đến khía cạnh tục đế của các pháp, gọi là vô tướng tâm định nhớ, tức là không tác ý tất cả tướng, không chú ý gì hết chỉ thấy tất cả nó là trạng thái thôi, chứ nó không có chi tiết hình thức mà ước lệ, mặc định của mọi người, ở đây cũng vậy Adhimokkha phải hiểu rộng như vậy, tại sao mà nó phải chuyên chú như thế này, nó tập chú như thế này để khỏi bị lệch qua cái khác đó là tầm, tứ, thắng giải. Cần, Hỷ, Dục, cần ở đây là nó có nghĩa là khía cạnh gọi là nếu mình dịch kiểu tự điển: cần là siêng, như cần mẫn, chuyên cần nhưng mà ở đây là trạng thái gọi là ra sức, cái trạng thái ra sức, tôi thích cái chữ ra sức hơn, chứ còn kêu là cần là siêng, chỗ này có gì đâu mà siêng, nhưng khi mình nhìn cái gì đó mình phải có cái ra sức, cái đó gọi là cần, còn cái hỷ ở đây là cái khía cạnh nó từ tiếng Pali pīti, từ cái ngữ căn là Pī nghĩa là uống mà nó cũng có nghĩa là no, bởi vì khi mà mình...cái xả là một cảm giác hờ hững, nhưng mà cái ưu nó là một cái cảm giác bất mẫn, khao khát, muốn vượt thoát cái này mà nhắm tới cái khác đó là ưu, nhưng mà riêng cái hỷ là đủ rồi, hỷ ở đây là một cảm giác no đủ không muốn dừng lại ở đó hoài pīti muốn dừng lại ở đó với nó hoài là pīti, vì là no mà, là no, full, rồi, dục ở đây phải là muốn, muốn ở đây bản thân nó không phải vì phiền não và tham ái nha, không phải muốn, mà nó là dục ở đây, quý vị nghe tôi nói: mình thấy cái ly nó nằm không có đúng chỗ, nó nằm meo quá, mình lấy tay mình dời nó vô

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

trong một chút, cái đó đâu có gì gọi là muốn, không có thích thú đam mê trong đó hết, nhưng mà mình thấy chuyện đó là chuyên cần làm mình bèn làm thì trong cái khoảnh khắc đó cái ý, cái trạng thái tâm lý đó gọi là dục, là muốn, như Đức Phật khi mà Ngài đi trên đường Ngài thấy một vũng nước Ngài cũng tránh vậy, mà tránh cách nào? đang đi đường thẳng mà, thì Ngài phải có cái ý muốn, có cái muốn dời bước chân qua bên trái hoặc là qua phải, mà tại sao không qua phải hoặc là tại sao không qua trái, vì bên trái nó là gai góc không hà hoặc là bên phải nó gai không, lúc bấy giờ để tránh vũng nước, Ngài chọn bên nào mà nó an toàn Ngài bước qua, Ngài đâu còn tham ái nữa, cái muốn này nó chỉ là cái quyết định hành động thôi, cái chọn lựa, cái chọn lựa hàng động, đúng, cái muốn này chỉ là chọn lựa hành động thôi, lúc này cái chuyện dời cái ly này là chuyện cần thiết, dời cái chân mình sang một bên là chuyện cần thiết, cái đó là chọn lựa hành động, gọi là dục, tiếng phạn gọi là chanda còn cái dục mà nghĩa phiền nào là Kamma, là grief, còn cái này không phải, là want, là muốn thôi, muốn hành động, muốn:like, want, chứ nó không phải là grief, không phải gọi là grief mà nó chỉ đơn giản là một chọn lựa hành động gọi là dục. Thì như vậy mình ôn lại tâm, tứ, thắng giải, cần, hỷ, dục đây là những khía cạnh tâm lý mà cần có để làm nên cái gọi là khả năng nhận thức, sở dĩ 7 cái này mà nó được gọi là biệt cảnh là vì sao là vì mình thấy có lúc có, lúc không, như cái hỷ này lúc có lúc không, tâm không có hỷ thì bỏ nó ra, tâm thọ, xả thì bỏ nó ra như vậy thì 13 tâm sở này mình cộng lại nó là 13 cái tâm sở nên là sao ta? có nghĩa là tâm chỉ là cái biết thôi, cộng với 13 cái tâm sở nên này nè thì mình gọi là chung là 14 đi cho nó dễ, chính 14 cái này nè, 14 cái cấu trúc thành tố, yếu tố này nè nó làm nên cái khả năng nhận thức, khi mà mình nhìn, mình thấy, mình nghe cái gì đó là phải nhờ tới mấy cái này, chưa kể thiện ác buồn vui của mình đúng cũng cần tới cái nền của 13 cái này bởi vì 13 cái này là khả năng nhận thức đối tượng còn cái chuyện mà muốn thiện ác buồn vui mình phải cộng thêm, cái này là cái nền. Bây giờ cái nền là gì? là đóng móng, làm cừ, đóng cừ, đổ móng xong rồi nhưng mà phần trên nè, bây giờ coi phần trên, phần trên mình cất cái nhà vuông hay nhà tròn ta? đây, vuông, tròn, chữ nhật hay là lục giác, đó là phần phía trên, nhưng mà cái nền bắt buộc phải giống nhau đó phải là cừ móng cho nó ổn định cái đã, phải cừ móng, trên cái nền đó mình mới cất nhà sơn màu gì, nội thất bên trong trang trí ra làm sao, giá trị như thế nào rẻ tiền, đắt tiền hay 3 xu, bạc tỷ, đó là cái chuyện khác nhưng mà trên căn bản cất nhà phải có phải có cái móng, cái nền trước như vậy là mình vừa học xong cái gọi là mô hình hay cái cấu tạo hay cái cấu trúc của một cái tâm, bắt đầu là sao ta? cái biết không phạm, thánh, thiện, ác, cái biết là một, chỉ là một thôi, tâm chỉ là 1 rồi cộng với 13 tâm sở này, rồi gì nữa, thôi mình học luôn bữa nay luôn cho rồi, cộng với 14 cái tâm sở tiêu cực, thì 14 tâm sở đó mình thấy nó chia làm nhiều nhóm, nhóm si phần, tham phần, sân phần, hôn phần và hoài nghi, nhớ nha, tại sao có cái nhóm, nhóm này là sao? Là bởi vì nếu mình không có học gì hết thì mình chỉ biết phiền nào: tham, sân, si, hết, đã không? lâu lâu cái nghe ba chóp, ba nháng nghe nói có tà kiến, nghe nói có ngã mạn, nghe nói có ganh tỵ, lâu lâu có nghe chút vậy không biết nhét nó vô đâu. À kẹt cái chỗ này nè, phiền nào thì nghe nói chỉ có tham sân si, rồi sang trang qua trang khác, rồi đi lang thang, lang thang chùa miếu, kinh sách rồi nghe ba chóp, ba nháng, lâu lâu nghe ganh tỵ, ganh ghét, tỵ hiềm, phiền nào, rồi hồi nghe ai nói hình như là cái bunn xin, cái keo kiệt hình như nó cũng có phiền nào, rồi lâu lâu đi đâu đó nghe tà kiến, phiền nào, ồ lạ vậy ta. Chính mấy ông thầy ông nói là phiền nào, nói gọn chỉ có tham sân si hà, rồi sao ở đâu giờ nó lòi ra tùm lum, nó có cái gì ganh tỵ, rồi bunn xin, à rồi còn như cái vụ sợ ma là sao ta, sợ ma là nó thuộc về nhóm phiền nào nào ta: tham, sân, si, thuộc về cái nào? đây, thế là để giải quyết cái vụ mà ngu ngu đó, các Ngài mới mở ra cho mình một phương trời bí mật, đây, đây, cái mà con gọi là tham đó nó gồm có mấy cái này nè gom chung nó lại là tham. Cái mà con gọi là sân nó gồm có mấy cái này nè. Bây giờ mình học về nhóm si trước đi. Tại sao nhóm si để đằng trước, bởi vì si là gốc, si là nền, si là căn bản cho các cái phiền nào, đây, nhớ nha, như vậy mình đang học 14 tâm sở tiêu cực, bà con viết dùm tôi đi, viết hai cái công thức tạo nên tâm pháp của chúng sinh, công thức thứ nhất là công thức làm nên tâm xấu, tâm ác, tâm bất thiện, tâm chẳng lành mà nó đặc biệt chỗ này, cái gọi là thọ hay cảm giác chúng sinh nó nằm ở hai cái chỗ là thân và tâm, hể mình nói năng, hành động, tư duy mà bằng 14 cái tâm xấu này nè nó sẽ tạo ra mấy

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

cảm thọ khó chịu thí như là ưu, khổ, khi mình hành động bằng tâm lành, bằng 24 tâm sở tích cực thì mình sẽ được hỷ, lạc. Hỷ tức là dễ chịu của tâm, lạc là dễ chịu của thân, trong trường hợp này thôi nha. Khi mình sống bằng 14 tâm sở này là 14 tâm sở bất thiện là mình sẽ tạo ra hai thứ cảm giác trong đời sống đó là khổ và ưu: khổ là cái khó chịu của thân và ưu là khó chịu của tâm, còn cái xả sao không được nhắc tới, bởi vì xả là cái cảm giác không hỷ không ưu không khổ không lạc, khi nào cái xả đó mà nó đi chung với tâm bất thiện thì nó cho ra quả bất thiện mà khi nào nó đi ra cái hờ hững đó mà nó đi chung với tâm thiện nó cho ra quả thiện, từ đó thiện có hai cảm giác là thiện xả và thiện hỷ, không có ưu, khổ, không có nha, xả và hỷ thôi, chắc chắn chúng ta sẽ có một lúc chúng ta bàn sâu chỗ này, tại sao nó như vậy? thiện chỉ có hỷ xả không có thọ khác bởi vì đơn giản thôi bởi vì khổ ưu nó là khó chịu mà hề cái quả tâm thiện làm gì có cái vụ mà cho quả khó chịu được, NO, không có, thí dụ như mình thấy ông đó ông giàu mà ông cũng bị nhiều cái khổ quá, cái mình nghĩ đó giàu khổ vì giàu, con cái dành quyền thừa kế, NO, NO, chuyện ông giàu là quả lành, còn chuyện gia đạo ông bất ổn, bất an thì đó là quả xấu hai cái này nó khác nhau, chứ mình hay nói bậy, mình nói thôi tui không ham giàu đâu, giàu nó phiền lắm, nói như vậy là nói tầm bậy. Cái chuyện mà giàu là nó là quả lành còn cái chuyện mà anh bị phiền là quả xấu hoặc mấy người xấu quắc họ hay tự an ủi nói thôi thì tôi cứ sưng sưng vậy được rồi, đẹp nhiều quá mệt lắm, phải chọn lựa tới lui gian truân lắm, thôi cứ cỡ này có thặng tới thích nó rước về cái xong, đời khổ 12 bến nước, một hai bến là đủ mệt rồi, còn mấy đũa đẹp chừng nào bến nước nhiều chừng đó, thôi tôi không có ham, nói như vậy là nói dốt, cái chuyện mà anh đẹp là quả lành, cái chuyện mà anh ghé tùm lum bên qua 8 lần đò đó là chuyện quả xấu, hai cái đó nó khác nhau, nha nhớ, cũng như người ta giàu người ta người ta kêu một chục món người ta ăn, trong đó có lúc người ta cắn nhầm cái lưỡi, có lúc thì người ta cắn nhầm trái ớt, mình thấy vậy mình nói thôi thôi tui không có ăn cái mâm đó đâu, tui ăn đơn giản hà, tui cứ chén cơm trắng rồi cái luộc cái trứng, ghim cái dưa vô vậy là được rồi chứ ăn chi mà thấy cái ông kia ông ăn mà ông chảy nước mắt. Sai, cái chuyện mà ông ăn 100 món đó là do ông có tiền còn cái chuyện mà ông cắn nhầm cái lưỡi của ông chảy máu hoặc là ông cắn nhầm trái ớt mà ra nước mắt cái đó là chuyện khác chứ đâu phải vì mình thấy máu và lệ mình đổ cho cái chuyện là ông này ông giàu là sai. Thì ở đây mình thấy đề cấu tạo nên cái thế giới nó gồm có hai phần: phần tâm và phần vật, phần vật sau, phần tâm trước, cái gọi là tâm ở đây gồm có tâm thiện và tâm ác, hai cái tâm này nó tạo nên thế giới, là sao ta? Chính cái tâm lành nó mới tạo ra những khía cạnh mà như ý của đời sống, cảnh đẹp, tiếng hay, vị ngon, mùi thơm rồi các cảnh giới tái sanh như là trời. Còn gây cái tâm bất thiện thì nó tạo ra cái thấy bất toại, chỉ vậy thôi, chỉ đơn giản vậy thôi, nha, thì mình nhìn thế giới này mình thấy nó thiên hình vạn trạng, chứ chốt lại có hai thôi. Nhắc lại nha, thế giới này mình thấy nó tùm lum núi non, cây cỏ, mặt trăng, mặt trời, chim muông cầm thú, nam nữ, đực cái, trống mái, nước non, đất đá, cỏ rác hoa lá tùm lum, nhưng chốt lại có hai thứ thôi, đó là cái đắng, cái ngọt, cái làm cho mình khổ, và cái làm cho mình vui, cái làm cho mình sướng, chỉ vậy thôi, nhớ nha, thì đó rất là khoa học, ở đây các vị có thể nói tôi không có tin kiếp sau, tôi đâu có muốn, tôi đâu

có thèm, tôi đâu có màng cái đó, tôi không có tin nghiệp báo, OK, tôi đâu có thèm, bài cái đó mệt, tôi chỉ nói nhỏ chuyện thôi là cái chuyện có kiếp trước kiếp sau tôi không thèm nói, cái chuyện luân hồi quả báo đẹp, tôi cũng không thèm nói, thiên đường địa ngục, đẹp, tôi cũng không thèm nói, tôi đâu có đi nhồi sọ quý vị đâu. Tôi chỉ nói một chuyện này thôi, tức là nếu mà có báo ứng thì cái cảnh giới an lạc chỉ dành cho cái tên nào nó sống bằng tâm lành thôi, nó rất là khoa học, còn nếu mà có địa ngục, nếu mà nó có báo ứng thì cái cảnh khổ nó đặc biệt nó dành cho cái tên sống bằng tâm xấu chuyện đó rất là khoa học. Thì ở đây các vị nào có chút kiến thức về vật lý, chút kiến thức về sinh vật quý vị thấy đúng. Tức là trên nền tảng nào, nó dắt tới cái gì, cái lực tác động ra sao, thì nó dẫn đến phản ứng ra sao, tác động và phản ứng nó là cái lực rất là vật lý nó rất là khoa học, cho nên ở đây tôi cũng chẳng có màng cái chuyện các vị có tin Phật hay không, mặc xác, các vị có tin thiên đường, địa ngục, kiếp trước, kiếp sau, luân hồi, báo ứng, đẹp, đẹp tôi không có màng, tôi chỉ nhắc một chuyện thôi đầu Phật pháp có được phân tích như thế nào, pháp

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

chỉ phân tích cho mình có một chuyện thôi, nếu, giả định, nếu mà có kiếp trước, kiếp sau thì cái chỗ tốt đó cuộc đời phải dành cho cái đũa mà sông thiện, chuyện đó rất là khoa học và hôm nay nếu mà mình nói chết rồi là hết, thì mình tự hỏi lòng mình đi, tự hỏi lòng mình, tại sao mình nói chết rồi là hết, tại sao? Thì thế nào trong lòng mình tự nó sẽ có câu trả lời tại vì tôi không có tìm ra cái bằng chứng để thấy có tái sinh cho nên tôi nghĩ chết rồi là hết, tại sao mình không chịu tự hỏi thêm câu nữa, mình chưa tìm ra cái bằng chứng cho cái chuyện tái sinh, nhưng mình cũng chưa có tìm ra bằng chứng cho cái chuyện không có tái sinh, nhớ nha, đặc biệt là các đồng chí tự cho mình là trí thức, là khoa học, càng duy vật càng thông tuệ, càng văn minh, càng minh triết, tôi xin nhắc nhiều đó thôi. Có nghĩa là mình nói là tôi không có tin địa ngục, thiên đường, tôi không có tin kiếp trước, kiếp sau, tôi không có tin luân hồi quả báo gì hết thì tôi xin tuyệt đối tôn trọng nhận thức, quan điểm, lập trường, chủ trương, chính sách của các vị tôi không có ý kiến nha. Tôi chỉ nghĩ thôi, nếu mà bà con nói bà con không có tin chỉ vì bà con không có tìm ra cái bằng chứng là nó có thì bà con, tôi xin bà con cung cấp cho tôi thêm cái bằng chứng nữa tức là bà con chứng minh là nó không đi, chứng minh cho nó không nó mới xài được chứ, chứ đảng này mình mới có nói rằng tôi chưa tìm ra được cái bằng chứng để khẳng định nó có, cho nên tôi không có tin, mình mới đi có nữa đường thôi, mình phải chứng minh luôn cái thứ hai nữa kia, mình phải chứng minh nó không có như rất là nhiều lần tôi ví dụ thế này: là tôi với quý vị đang ở trong một cái căn hộ chung cư tầng 20 giữa lòng Sài Gòn, căn hộ chung cư tầng 10 giữa lòng Sài Gòn, tôi đang ngủ thì tôi nghe quý vị nói là trời ơi chạy chạy, có con voi 3 tấn nó đi vô trong phòng của mình, thì tôi có nên tin chuyện đó không? thứ nhất là tôi không có tin bởi vì tôi không có tìm ra cái bằng chứng là con voi nó có thể làm, nhưng ngược lại tôi cũng phải tìm cái bằng chứng..., cái bằng chứng phản biện, hồi này tôi nói: tôi không có tin có chuyện tái sinh là vì tôi không có bằng chứng cái chuyện tái sinh, mà tôi cũng phải tìm thêm một cái là tôi phải chứng minh được là tại sao nó không có, mình ở căn hộ chung cư, tôi cố ý nhấn mạnh chữ chung cư, chứ không phải vila dưới mặt đất nha, mà chung cư tầng 10, các vị tưởng tượng con voi mà 2 tấn, mà mình ở trong phố chứ đâu phải ở trong rừng thì con voi nó từ đâu mà nó ra con voi 2 tấn, mình ở trong rừng thì có, còn ở phố thì chẳng lẽ nó từ sở thú đi ra à, mà từ sở thú nó đi bằng cách nào mà từ sở thú tôi đang ở quận 3, mà sở thú ở quận 1, mà con voi 2 tấn mà nó đi từ quận 1 qua quận 3 mà không gặp một cản trở nào hết là vô lý thứ nhất, vô lý thứ hai tôi ở tầng 10, nó đi lên, nó 2 tấn nó đi lên lầu 10 nó đi bằng cách nào, thứ ba, cái cửa nhà chung cư nó bao lớn mà con voi 2 tấn nó vô bằng kiểu nào, nó vô lý tùm lum hết. thứ nhất là từ ở sở thú quận 1 làm sao mà nó qua quận 5, từ quận 1 nó đi qua quận 5 mà không bị ai phát hiện, không gặp ai cản trở, can thiệp xử lý nó hết là cái vô lý thứ nhất, 2 tấn chứ không phải 2kg, con voi nó đi nghênh ngang từ sở thú mà đi từ quận 1, ở gần Ba son, gần đài truyền hình mà đi riết vô tới chỗ Hải Thượng Lãn Ông mà không có ai can gì hết, vậy chịu nổi không, rồi bằng cách nào mà nó đi lên lầu 10, rồi bằng cách nào mà nó chun lọt vô cái phòng của tôi, lầu 10 nhà chung cư. Thế là dựa vào những bằng chứng có và bằng chứng không có, tôi bèn xác định là không có cái chuyện con voi nó vô nhà của tôi, tôi biết chắc luôn, con gì thì con, chứ đồng chí voi này là không, 2 tấn là quá to, to lắm, voi trưởng thành ấy, cho nên ở đây thì bà con tuyệt đối có quyền tin hay không tin, tôi chỉ nhắc nhẹ thôi là mình cẩn thận, mình không tin là vì mình không tìm ra bằng chứng là nó có, nhưng mà chưa đủ phải thêm cái nữa, phải tìm cái bằng chứng nó không nữa, mình mới bác, đảng này mình mới đi phân nữa, mình mới có thấy là tôi không thấy cái bằng chứng là nó có là tôi bèn bỏ. Thì ở đây mình thấy một chuyện rất là khoa học, rất là vật lý, rất là sinh vật, đó là trái ớt thì có hạt ớt, muốn có hạt ớt là phải mở trái ớt ra, mà đã là trái ớt từ cái hạt ớt từ trái ớt đem gieo xuống đất khi mà có đủ các điều kiện thì nó ra cây ớt, chuyện đó rất là tự nhiên đã nói cây ớt đó tiếp tục nếu nó có trái ớt thì điều đó không có gì lạ, cứ như vậy, mà đã có trái ớt thì nó lại tiếp tục có hạt ớt, mà hễ có hạt thì nó sẽ ra cây mà từ cây sẽ ra trái, từ trái nó ra hạt nó đi vòng vòng, rất là hợp lý, thì ở đây phiền não là cái gì? nó là ớt, nó là trái ớt, nó là trái chanh, 14 tâm sở bất thiện nó chỉ là những loại hạt: cay, chua, đắng, chát. Còn 25 tâm sở tịnh hảo, tâm sở thiện là những cái hạt mà nó cho ra toàn trái ngọt, trái thơm, trái bùi, trái béo không hà, nhớ, đơn giản như vậy chứ không có cái gì mà trên

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

trời, trên mây, cái đó không có. Thì ở đây mình thấy 14 tâm sở bất thiện mình thấy nó gồm các nhóm, nhóm đầu tiên là nhóm si phân, tức là si ở đây mình để ý là không nhận thức cái gì thiện, cái gì ác, cái gì nên, cái gì không nên, không thấy được đúng cái bản chất của sự vật, lẽ ra nó phải được thấy như vậy, nhưng mà mình không nhìn thấy gọi là si, còn nêu mà nói cho rõ ràng là Si nghĩa là bất tri tứ đế: không biết được mọi thứ là khổ, không biết rằng thích cái gì cũng là thích trong khổ, muốn hết khổ đừng thích trong khổ nữa, 3 nhận thức này cộng lại là con đường thoát khổ, cái đó nó quá chuyên nghiệp, nó dành cho hành giả, còn cái định nghĩa dành cho học giả, định nghĩa dành cho học viên, định nghĩa để cho chúng ta sớm có một khái niệm tổng quát về Phật pháp thì mình cứ hiểu đơn giản si là cái mù mù tầm tầm không có cho mình thấy ra sự thật, gọi là si, chữ moha nó từ căn muh là sự nhầm lẫn, sự lẫn lộn mà nó cũng có ghĩa là hôn mê, đó là cái ngũ căn, còn khi mà nó ra danh từ hoàn chỉnh rồi thì nó có nghĩa là ngu xuẩn, là dốt nát là sự thiếu khả năng nhận thức mọi chuyện đúng như nó là thì đó gọi là si, tiếp theo là cái gì ta? Si rồi tới vô tâm, vô úy. Vô tâm là nó không biết thẹn trước cái bậy, vô úy là nó không biết sợ cái bậy, chứ còn như cái chuyện mình tính đi ăn trộm nhà người ta, nhưng mình đứng nhìn hàng rào mình thấy chó dữ nhiều quá, mình không dám vô thì ở đây mình nghĩ có thể đó là úy không? úy là sợ, NO. mình sợ con chó nó khác, mình sợ pháp luật, mình sợ quả báo đời sau cái đó mới là cái tốt, còn cái này mình chỉ sợ leo vô con chó nó phập mình, cái đó không phải là úy nhớ há, tầm là biết thẹn. Thẹn có hai: thẹn là cái gì thấy xấu không nên làm, hoặc là thẹn là vì mình nghĩ thế nào người ta cũng cười mình, thì cái chuyện mà mình sợ người ta cười mình sẽ mất mặt, cái đó mới không có úy bằng cái thẹn là vì mình thấy cái đó là chuyện không tốt, người như mình mà sao đi làm chuyện đó, cái đó mới gọi là thẹn, gọi là tầm, là tầm tốt, còn vô tâm là không biết thẹn, uy là không có biết sợ, như vậy là nhóm si phân gồm có si, vô tâm, vô úy, cái đó được gọi là phóng dật là cái tâm không có tập trung, thì trong kinh chú giải có ví dụ như hòn đá mình ném trong cái đồng tro nó bung lên, thì cái trạng thái mà nó lãng xãng thiếu tập trung thì cái trạng thái này gọi là phóng dật, thì mấy ông này cộng lại gọi là nhóm si, còn cái nhóm tham là cái gì? Nhóm tham nó gồm có 3 đó là đầu tiên là tham, tà kiến, ngã mạn, tham đây có nghĩa là thích, thích thú theo đuổi, vừa lòng với một cái gì đó bằng cái động lực tâm lý tiêu cực, thích chiếm hữu, thích nắm giữ, thích kiếm tìm, thích hưởng thụ, nắm giữ, sở hữu, kiếm tìm, hưởng thụ, nói rộng, còn nói hẹp tham gồm có 3: dù cho dục ái, sắc ái, vô sắc ái, nó cũng gom có 3, mà bây giờ người sơ cơ không biết gì hết, mình nghe dục ái, sắc ái, dễ nhảy lều lăm, nên tôi mới dịch lại, không phải dịch, tôi diễn dịch ái thành 3 trường hợp sau đây: ái tham chính là một trong 3 trường hợp này: thích sở hữu, thích hiện hữu, thích hưởng thụ, thì không có cái tham nào mà nó ngoài ba cái này.

- Thích sở hữu là sao? Thích nắm, cái đó là của tôi, thích tôi có được cái đó, muốn tôi có được cái đó, rất là thích và rất vui khi cái đó là của tôi, đó là thích sở hữu.

- Còn thích hiện hữu là sao? Tức là buồn vui không cần biết cứ sợ biến mất khỏi cuộc đời này mà bỏ lại mọi thứ, đó, cái đó gọi là thích hiện hữu, khổ như điên, người ta sướng như tiên, người ta muốn sống hoài thì dễ hiểu rồi, đặng này khổ như điên, làm sáng ăn trưa, làm trưa ăn chiều, đầu tắt mặt tối, tần tảo nắng gió mưa sương, vậy đó chứ kêu chết là teo, cái đó là thích hiện hữu, sợ bị mất, sợ mình trở thành làn khói.

- Cái thứ ba là thích hưởng thụ, hưởng thụ là mắt mình được nhìn, lỗ tai mình được nghe cái như ý, cái lỗ mũi mình được ngửi mùi như ý, lưỡi mình được nếm cái vật như ý, thân mình được sờ chạm cái thứ như ý. Trong đầu mình nghĩ đến toàn là chuyện như ý, cái đó là hưởng thụ, như là mình mơ sáng sớm vậy đó, ngồi nhìn tuyết nó rơi bên cửa sổ, rồi xa xa dưới đồi có mấy đứa trẻ tung tăng đeo cái cặp nó chạy ra bến xe bus của trường, rồi trường đưa nó đi, vậy đó, đó là sự hưởng thụ hoặc là thích đêm khuya mưa gió nghe ngâm thơ, nghe ca hát gì đó, đó là thích hưởng thụ, thích một cái chiều mưa biên giới, rồi một buổi ăn tối gia đình ăn món này món kia, uống món này, món nọ, thích hưởng thụ, thích chần êm nệm ấm, quần là áo lụa, đó là thích hưởng thụ, cho nên tham đây nó gồm có thích hưởng thụ, thích sở hữu, và thích hiện hữu, nhóm tham nó gồm có tham, tà kiến, ngã mạn. Tà kiến là hiểu sai, si là không thấy, là đui, còn tà kiến là thấy sai, là loạn thị, là viễn thị, là cận thị, là siêu thị gọi là tà kiến, nó thấy mà thấy sai, thấy tầm bậy, nó

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

thấy tầm bậy thì đâu có xài được, nó thấy sợi dây thành ra con rắn, nó thấy vậy đó hoặc là thân tâm này vốn dĩ là vô thường mà nó lại trông đợi một cái gì đó trường cửu vĩnh hằng là tà kiến hoặc là mọi thứ khi có duyên thì nó là xuất hiện thì mình lại nghĩ rằng chết rồi là hết mình bất kể vấn đề nhân duyên cái đó gọi là tà kiến, là đoạn kiến, mọi thứ một là tự nhiên mà có, thứ hai là có rồi là mất sạch không có để lại một cái kế thừa một cái tiếp nối gì hết, đó, nhớ há, thì cái đó gọi là đoạn kiến, thì tôi đã giảng 300 ngàn lần thường kiến có 3, đoạn kiến có 3, giảng bắt mệt, hết giờ, không sao giảng bài chậm, nhưng mà giảng kỹ để cho bà con có cái nền, rồi hẹn bà con thứ ba tuần sau học tiếp, học nhiều, còn ở đây có nhiều bà con nhắn tin hỏi tại sao không cho vấn đáp, biết cái khi gì đâu mà vấn, bà con phải học khá khá, bà con phải có cái nền đi rồi mình mới bắt đầu sư ơ cái chỗ đó là sao sư ơ, đấng này không biết khi gì, chưa đủ bài vở đâu, bà con nên về đọc kỹ lại quyển A Tì Đàm của chúng tôi và các tài liệu khác như của Ngài Khải Minh, Ngài Chánh Minh, Ngài Giác Giới, Ngài Sán Nhiên, Sư Bà Tâm Tâm... của Ngài Đức Tài, Giác Huệ, Bửu Quang, của Ngài Siêu Thành, Siêu Pháp..., như các Ngài Bửu Nam, Ngài Thiện Hảo, Ngài Pháp thông, Ngài tâm Pháp, Ngài Tường Nhân, tài liệu không có thiếu, lát nữa mở chậm chỗ này nha, mở chậm chậm coi tôi kể tên Ngài nào, Ngài nào thì các vị mới bèn ghi xuống rồi vô trong google tìm, chứ còn àm ... đương nhiên là một tài liệu không tới đâu, nhưng mà tôi nhắc lại lần nữa học phải có hệ thống chứ đừng loạn quân, loạn quan, loạn tướng, loạn cào cào, cuối cùng tôi có biết nhiều Phật tử học 40 năm hỏi ra không biết gì hết, mình phải có khả năng hệ thống hóa cái mình biết, mình hãy nhớ rằng cũng đồng phụ tùng đó mà nó nằm ở đâu, nó được kết nối như thế nào người ta gọi là bộ máy, cũng mấy món phụ tùng đó mà nó nằm ở đâu mà người ta gọi là kho phụ tùng, phòng chứa phụ tùng, cũng mấy món đó nó nằm ở đâu mà người ta gọi là kho phế liệu, vừa ve chai, kho đồng nát, cũng mấy cái món đó thôi, mình học sao mà kiến thức của mình là đồng nát là ve chai, là phế liệu là không được, mà mình phải học làm sao một là mình có khả năng ráp lại thành một cỗ máy mình xài, vận hành, máy tàu, máy xe, máy đài, máy quay sinh tố, lò nướng, lò hấp mình biết ráp, tẻ một chút thì mình cũng là kho chứa các phụ tùng cần là lấy ra xài. Cái bậy nhất là học xong chất nguyên đóng thành ra nhà kho, chỗ cái vừa phế liệu, cái vừa ve chai, cái vừa đồng nát mà nhiều, 90% Phật tử là học kiểu đó và tôi vừa tình cờ tôi post lên facebook cái hình một cái ông, ông đó ông gánh cục đá, ông cột cục đá xong ông leo lên tảng đá ông đứng đó ông gánh ông đi, quý vị tưởng tượng có chịu nổi không? Ông muốn khiên cục đá đó đi, ông cột thiệt là chắc, xong rồi ông lòn cái đòn gánh vô, ông lòn cái đòn gánh vô, nói theo bác kỳ là quang gánh, lòn vô, xong rồi ông leo lên ông đứng trên cục đá thì làm sao ông khiên. Thì ở đây cũng vậy, chính mình học giáo lý rồi mình lại bị kẹt ở trong cái giáo lý mình học, à mình theo ông thầy nào đó, chuyện đầu tiên là ông dạy sao mà mình hiểu khác, nội cái chuyện đó là đã mệt rồi. Khi mình hiểu sai thì nó có nhiều hệ lụy sau đây: thứ nhất: sai đã là sai thì mình không có đi ráp với kinh điển được, trật lất hà, đã sai thì không có đưa vào thực tế hành trì được, thứ ba đã sai thì mình không có đi trao đổi với ai, của mình nó sai bét rồi, ai nói gì mình cũng thấy khác với mình hết. Cho nên trao đổi không được, nghiên cứu tham khảo không được, đưa vào thực tế hành trì không được thì chết, lúc bấy giờ mình chính là cái người mà khiên cái tảng đá mà chính mình lại đứng lên tảng đá đó. OK, sẽ có những buổi học mà tôi không có giảng nhiều, tôi chỉ giải thích chi pháp thôi. Chẳng hạn như bữa nay thì tôi cứ lo ngay ngáy là không biết mình chỉ tập trung chi pháp mà mình không giảng rộng, rồi cái bà con đuối. Thì tôi xin cũng gợi ý là chung, nhắn gửi chung cho tất cả những cái vị tự nhận là học trò của tôi thì xin các vị học kỹ một chút. Còn nếu các vị mà có siêng thì chịu khó tham khảo các cái nguồn tài liệu rộng rãi, còn các vị vừa ý, bằng lòng với sư phụ nào đó thì cái đó tùy duyên. Nhưng mà xin nhớ một điều là hãy cẩn thận nhiều khi người ta không nói như vậy mà mình lại tưởng người ta lại nói như vậy, rồi đi đâu mình cũng nói là học trò của ông đó, cái đó tội nghiệp người ta, chỉ vậy thôi, và nên nhớ là mình tìm đến chân lý để mà rọi ra vấn đề, chứ không phải mình đi tìm đến chân lý để mình muốn xác định cái mình thích, nha, nhớ cái đó nha. OK. Chúc quý vị một ngày vui.